

**UCHWAŁA NR XV/100/15
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE**

z dnia 2 grudnia 2015 r.

w sprawie uchwalenia "Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta i Gminy Gniew na lata 2016 - 2020".

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 1515) w związku z art. 17 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 163 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 i art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz.1390) oraz Uchwały Nr LII/337/14 Rady Miejskiej W Gniewie z dnia 29 października 2014 r. w sprawie Aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Gniew na lata 2014 – 2020, Rada Miejska w Gniewie uchwala się, co następuje

§ 1. . Uchwala się "Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta i Gminy Gniew na lata 2016 – 2020" w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Gniew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Gniewie

Walentyna Czapska

Załącznik do Uchwały Nr XV/100/15
Rady Miejskiej w Gniewie
z dnia 2 grudnia 2015 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE GNIEW NA
LATA 2016-2020**

Gniew - listopad 2015

I. WSTĘP

Przemoc w rodzinie, rozumiana jako przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna lub ekonomiczna jest istotnym problemem, występującym we wszystkich grupach społecznych. Przemoc jest często problemem ukrytym, któremu towarzyszą inne dysfunkcje w rodzinie. Skutki przemocy u dorosłych osób oraz dzieci są wielowymiarowe, często na całe życie, począwszy od charakteryzującego osoby pokrzywdzone zespołu stresu pourazowego, poprzez choroby psychosomatyczne i psychiczne, nerwice lękowo-depresyjne, po różnego rodzaju zaburzenia w zachowaniu, a także uzależnienia.

Zgodnie z Preambułą ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz.1390) przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Natomiast ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.) określa czyny zabronione, które mogą stanowić akt przemocy domowej, za które przewiduje karę pozbawienia wolności.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy i współdziałania instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie oraz służb odpowiedzialnych za nasze bezpieczeństwo. Artykuł 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wśród zadań własnych gminy wymienia m.in. opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Charakterystyka problemu przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest poważnym zaburzeniem funkcjonowania rodziny, prowadzącym do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami doznającymi przemocy domowej najczęściej są kobiety, dzieci, osoby chore i niepełnosprawne.

Przemoc w rodzinie została zdefiniowana w art. 2 ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z tą definicją przez **przemoc w rodzinie należy rozumieć wszelkie jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób w rodzinie, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.**

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. JEST INTENCJONALNA – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca jest silniejszy.
3. NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE – sprawca wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa ofiary (np. do wolności, do nietykalności osobistej, do godności, szacunku itp.).

4. **POWODUJE CIERPIENIE I BÓL** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia i pozbawienie ją życia.
2. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
3. **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę o podjęcia niechcianych zachowań seksualnych i zdeprecjonowania jej seksualności.
4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Cykle przemocy:

1. Faza narastania napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. Faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
3. Faza miodowego miesiąca – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem złożonym, wieloaspektowym, rozpatrywanym w czterech perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej oraz społecznej. Dlatego przeciwdziałanie jej wymaga podejścia interdyscyplinarnego.

Z punktu widzenia prawa przemoc uznawana jest za przestępstwo, co zobowiązuje służby policyjne i wymiar sprawiedliwości do interweniowania, podejmowania działań na rzecz ochrony ofiar, ścigania i karania sprawców. Aspekt psychologiczny zwraca uwagę na mechanizmy przemocy w rodzinie, relacje między doznającym a stosującym przemoc, odczuwane przez doświadczających skutki przemocy, a także na możliwości wyjścia z przemocy. Spojrzenie od strony moralnej odwołuje się do wartości, takich jak: poszanowanie życia ludzkiego, zdrowia i godności ludzkiej. Zaś z punktu widzenia społecznego, zwracają uwagę funkcjonujące mity i stereotypy usprawiedliwiają zachowania przemocowe.

W bezpośrednim kontakcie z osobami doznającymi przemocy czy stosującymi przemoc w rodzinie ważne jest rozumienie przemocy na każdej płaszczyźnie. Każda osoba podejmująca się pracy z pokrzywdzonymi czy stosującymi przemoc powinna robić to zgodnie ze swoim przygotowaniem zawodowym i możliwościami instytucji, jaką reprezentuje, a także ma świadomość granicy swoich kompetencji.

Istota i zakres programu.

1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz.1390),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 163 z późn. z póź.zm.),
- Ustawa z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2015r., poz.1286),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. 1997r. Nr 88, poz. 553 ze zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r, Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U z 2015r poz. 583 z póź.zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. r. 2011r. Nr 180, poz. 1245).

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy;
- Aktualizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gniew na lata 2014-2020;
- Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Gminne Programy Przeciwdziałania Narkomanii.

DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE GNIEW

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Gniew została przeprowadzona na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców gminy przez Centrum Działań Profilaktycznych, dane statystyczne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Gniewie.

W 2014 roku na terenie gminy Gniew przeprowadzono badania ankietowe dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych, wśród nich zbadano zjawisko przemocy w rodzinie i stosowanie przemocy wobec dzieci. W badaniu wzięło udział 106 osób, w tym 59 kobiet i 47 mężczyzn. Wśród ankietowanych osób 2% posiadało wykształcenie podstawowe, 20% zawodowe, 40% średnie, 30% wykształcenie wyższe, natomiast 8% nie zaznaczyło żadnej z opcji.

Z przeprowadzonych badań wynika, że przemoc w rodzinie jest problemem występującym w naszej gminie. W oparciu o zgromadzony materiał badawczy ustalono, iż 61% ankietowanych stwierdziło, że zna osoby, które doznały przemocy fizycznej lub psychicznej. Okazuje się, że ponad 50% badanych zna jedną lub kilka rodzin w swoim otoczeniu, w których dochodzi do różnych form przemocy. Z badań Centrum Badania Opinii Społecznej z 2012 roku wynika, iż kobiety częściej są ofiarami przemocy. Więcej niż co czwarty Polak (28%) deklaruje, że zna osobiście lub z widzenia kobiety bite przez partnerów. Mieszkańcy gminy Gniew także twierdzą, iż kobiety częściej są ofiarami przemocy (tak

deklaruje 81% ankietowanych). Przemoc najczęściej kojarzona jest z aspektem fizycznym. Owszem, jednym z rodzajów przemocy jest przemoc fizyczna i jednocześnie jest to przemoc najczęściej stosowana. Nie należy jednak zapominać o tym, że przemoc w innych formach może być równie katastrofalna w skutkach, pomimo braków śladów na ciele. Mowa tutaj o przemocy na tle psychicznym, która może doprowadzić m.in. do zniszczenia pozytywnego obrazu samego siebie. Respondenci jako najczęstszą formę wskazywali przemoc psychiczną (48%), a następnie przemoc fizyczną (46%). Ponadto 54% respondentów zna przypadki bicia dzieci przez ich rodziców lub opiekunów. Jest to bardzo wysoki procent. Umiarkowanym problemem są przypadki agresji i przemocy, z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym i pozaszkolnym. Ich poziom zbliżony jest do poziomu obliczonego na poziomie badań ogólnopolskich. W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające ocenić sytuację materialną osób doznających przemocy. Zdaniem respondentów (46%) uważa, że sytuacja materialna osób doznających przemocy jest przeciętna. 25% ankietowanych twierdzi, że w rodzinach o słabym statusie majątkowym najczęściej odbywają się akty przemocy. Natomiast 28% badanych nie ma zdania na ten temat.

Zapytaliśmy także respondentów czy ich zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające przemoc. Większość ankietowanych odpowiedziała stanowczo, że nie ma żadnych sytuacji łagodzących dla przemocy (89% badanych). 6% nie ma zdania na ten temat, a 5% uważa, że są takie sytuacje. Według TNS OBOP (Ośrodek Badania Opinii Publicznej 13% Polaków dostrzega okoliczności, które przemoc w rodzinie usprawiedliwiają, co jest wyższym wynikiem od rezultatów uzyskanych w naszym badaniu.

Zjawiskiem pozytywnym jest wysoka świadomość mieszkańców związana z istnieniem osób i instytucji, do których należy zgłosić się w przypadku stosowania przemocy. Prawie 74% dorosłych mieszkańców gminy Gniew uważa, że poradzi sobie w takiej sytuacji oraz posiada wiedzę, gdzie się udać, aby pomóc takiej osobie lub rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Gniew na lata 2016-2020 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2011-2015. Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez gminę na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają skuteczność zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań prewencyjnych. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Jednocześnie stwierdzić należy wzrost interwencji domowych i prowadzenie w ich wyniku procedury „Niebieska Karta”. Coraz więcej osób korzysta także z konsultacji – pracy socjalnej, udzielanych przez pracowników socjalnych oraz z oferty działającego na terenie gminy Gniew Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w którym pomocy udzielają: psycholog, prawnik oraz trener ds. uzależnień i przemocy.

Skalę zjawiska przemocy w rodzinie, najlepiej obrazują ją statystyki opracowane na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego zebrane w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 1 Interwencje domowe policji w latach 2011-2014

Lata	2011	2012	2013	2014
LICZBA PRZEPROWADZONYCH INTERWENCJI POLICJI				
Interwencje domowe - ogółem	293	283	275	415
Interwencje dot. przemocy w rodzinie/procedura NK	33	27	17	35
W tym:	wieś	20	16	21
	miasto	13	11	14
LICZBA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE				
Ogółem	20	66	36	41
Kobiety	8	29	24	32
Mężczyźni	2	10	9	3
Dzieci do 18 roku życia	10	27	3	6
LICZBA SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE				
Ogółem	8	25	21	35
Kobiety	1	0	3	0
Mężczyźni	7	25	18	35
Dzieci do 18 roku życia	0	0	0	0
LICZBA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ BĘDĄCYCH POD WPLYWEM ALKOHOLU PRZEWIEZIONYCH DO POLICYJNYCH POMIESZCZEŃ DLA OSÓB ZATRZYMANÝCH CELEM WYTRZEŻWIENIA				
Ogółem	8	18	16	33
Kobiety	1	0	2	0
Mężczyźni	7	18	14	33
Nieletni	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Gniewie.

Na terenie gminy Gniew w latach 2011-2014 miało miejsce łącznie 1 266 interwencji domowych z udziałem policji. Najwięcej procedur „Niebieskie Karty” zostało wszczętych właśnie przez funkcjonariuszy policji – ogółem w okresie 2011-2014 wypełniono 112 formularzy „Niebieska Karta”. Z danych w nich zawartych wynika, że 183 osób dotkniętych było przemocą w tym okresie: w tym łącznie 116 kobiet (wszystkich ofiar przemocy), 26 mężczyzn (wszystkich ofiar przemocy) i 41 osoby poniżej 18 roku życia. Statystyki policyjne pokazują, iż osobami stosującymi przemoc, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” są w zdecydowanej większości mężczyźni – stanowią oni średnio 94% wszystkich sprawców przemocy. Część z nich stosowała przemoc będąc jednocześnie pod wpływem alkoholu – było to łącznie 72 osoby, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”. Ponadto odnotowano przypadki stosowania przemocy przez kobiety – policja interweniowała w takich sytuacjach łącznie 4 razy (wszystkie Niebieskie Karty założone przez policję). W 2012 roku procedurę „Niebieskie Karty” wszczęto też w sytuacji podejrzenia doznania przemocy przez osoby nieletnie. Ze statystyk policyjnych wynika, iż w okresie 2011 – 2014 wypełniono więcej formularzy „Niebieska Karta” w środowiskach wiejskich niż miejskich (68 – na wsi, 44 – w mieście).

W okresie 2011-2014 Funkcjonariusze Zespołu Kryminalnego Komisariatu Policji w Gniewie wszczęli 59 postępowań przygotowawcze z art. 207 kk dotyczące przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą, z czego 34 postępowań przygotowawcze przekazano do Prokuratury Rejonowej w Tczewie – wniesiono akty oskarżenia a 25 zostało zakończonych umorzeniem w tym 1 umorzenie warunkowe.

Przytoczone dane liczbowe zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 2 Dane liczbowe Komisariatu Policji w Gniewie - przestępstwo znęcania się art. 207 kk w latach 2011-2014

Lata		2011	2012	2013	2014
Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych z art. 207 kk		6	15	19	19
W tym:	wniesienie aktu oskarżenia do prokuratury	6	10	8	10
Liczba postępowań przygotowawczych z art. 207 kk zakończonych umorzeniem		0	5	11	9
W tym:	Liczba postępowań przygotowawczych z art. 207 kk zakończonych umorzeniem warunkowym	0	0	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Gniewie

Tabela nr 3 Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2011-2014 przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego			
	2011	2012	2013	2014
Razem	8	35	23	30
M-GOPS	0	1	5	2
Policja	8	33	17	27
Oświata	0	1	0	1
Służba zdrowia	0	0	1	0
GKRPA	0	0	0	0

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Przedstawione powyżej zestawienia pokazują, iż w okresie od powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie od 19 października 2011 roku do końca grudnia 2014 roku, w 96 rodzinach została wszczęta procedura „Niebieskiej Karty” w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie. Procedura ta została głównie wszczęta przez przedstawicieli policji (85 rodzin) oraz przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (8 rodzin).

W celu łatwiejszego dostępu ofiar przemocy do pomocy psychologicznej oraz prawnej zostało podpisane porozumienie pomiędzy Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gniewie a Stowarzyszeniem Pomorskiego Centrum Terapeutyczno-Prawnego INTERIOS z Gdańska. W związku z tym w ramach prowadzonych działań interwencyjnych udzielane są bezpłatne porady prawnika, konsultacje psychologiczne oraz indywidualna terapia psychologiczna. Stowarzyszenie to realizuje projekt na zalecenie Ministerstwa Sprawiedliwości. Ponadto w ramach prowadzonych działań został zatrudniony psychoterapeuta, który prowadzi konsultacje indywidualne oraz grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Tabela nr 4 Ilość porad udzielonych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gniewie.

Liczba porad	2012	2013	2014
psycholog	7	-	1
prawnik	19	-	9
psychoterapeuta - konsultacje indywidualne	17	21	24
psychoterapeuta - grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie	14	19	11
Ogółem:	57	34	44

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Przewodniczący Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w 7 przypadkach zawiadomił Prokuraturę Rejonową o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy w rodzinie. W przypadku 12 rodzin skierowano wnioski o wgląd sytuacji w rodzinie do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tczewie. Członkowie grup roboczych w przypadku 32 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie złożyli do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie wnioski o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe. Ponadto podczas realizacji procedury Niebieskie Karty, grupy robocze skierowały 20 osób do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Powyższy program ukończyła 1 osoba, a po jego zakończeniu uzyskała stosowne zaświadczenie. Osoba ta uczęszczała na grupę do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie. Pozostałe osoby są uczestnikami programu realizowanego w siedzibie M-GOPS w Gniewie. Od września 2013 roku została uruchomiona grupa korekcyjno-edukacyjna dla osób używających przemocy w rodzinie (grupa otwarta) oraz są udzielane konsultacje indywidualne przez pedagoga.

Tabela nr 5 Działania Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych podejmowane w związku z przemocą w rodzinie.

Działania ZI/GR podejmowane w związku z przemocą w rodzinie	Według nowej procedury Niebieskiej Karty od X do XII.2011r.	2012	2013	2014	Ogółem
Liczba zawiadomień złożonych do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kk	0	1	3	3	7
Liczba zawiadomień złożonych do sądu rodzinnego – wniosek o wgląd w sytuację rodziny	2	2	4	4	12
Liczba wniosków złożonych do GKRPA o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe	8	6	8	10	32
Liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie	0	0	5	15	20

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, że przemoc w rodzinie na terenie naszej gminy jest problemem społecznym. Należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest znacznie wyższa niż wskazują na to przywołane statystyki. Osoby doznające przemocy domowej często przez wiele lat ukrywają swój problem dlatego trudno jest określić dokładną skalę zjawiska. Od czasu powstania Zespołu Interdyscyplinarnego, działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie są intensywniejsze i bardziej skuteczne. Ponieważ przemoc w rodzinie jest ciągle dużym problemem naszej gminy, należy zatem wzmocnić dotychczasowe działania, które powinny mieć charakter współpracy interdyscyplinarnej poszczególnych instytucji lokalnych. Efektem takiej współpracy będzie skuteczne zapobieganie, rozpoznawanie oraz przeciwdziałanie przemocy i jej skutkom.

Zasoby gminy Gniew w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – analiza SWOT

1) Instytucje działające na terenie Gminy Gniew

- a) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie;
- b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie;
- c) Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień w Gniewie;
- d) Komisariat Policji w Gniewie;
- e) Placówki Oświatowe;
- f) Placówki ochrony zdrowia;
- g) Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne;
- h) Sołtysi i rady sołeckie;
- i) Wydział Interwencji Kryzysowej w Tczewie;
- j) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie.

2) Mocne strony

- a) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- b) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;
- c) Dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi;
- d) Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

3) Słabe strony

- a) Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy;
- b) Brak wypracowanych systemów wspomaganie działań profilaktycznych;
- c) Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych pomocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna);
- d) Brak specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;

- e) Brak specjalistycznego ośrodka wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie.

4) Zagrożenia

- a) Negatywne wzorce zachowań społecznych;
- b) Brak wydolności wychowawczej rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- c) Problemy związane z uzależnieniami w rodzinach
- d) Niewystarczająca świadomość istoty przemocy;
- e) Niedostatek finansowy w rodzinach związanych z bezrobociem.

5) Szanse

- a) Wzrost świadomości społecznej;
- b) Wykształcona i stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pracowników służb społecznych, policji, sądu;
- c) Współpraca z instytucjami, związkami wyznaniowymi, organizacjami pozarządowymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- d) Realizacja programów profilaktycznych umożliwiających rodzinie dotkniętej przemocą lub inną sytuacją kryzysową przezwycięzenie trudności.

Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gmina

Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pomoc społeczna

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje prawdopodobieństwo, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r..

Pracownicy socjalni, przedstawiciele pomocy społecznej są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem policji a także lekarzem lub ratownikiem medycznym albo pielęgniarzką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy,
- organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie,
- podejmuje w razie potrzeby inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób dotkniętych przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- przeprowadza z osobą stosującą przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą

nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,

- przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,

- podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,

- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r.

Przedstawiciel policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem policji a także lekarzem lub ratownikiem medycznym albo pielęgniarzką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,

- diagnozują sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

- udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

- organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

- udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych

przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.11.2011r.

Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często temu towarzyszą poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielania pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
- wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły fizycznej,
- poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
- powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała).

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem policji a także lekarzem lub ratownikiem medycznym bądź pielęgniarzką ma prawo podjąć decyzje o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji, gdy aktom przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby będącej ofiarą przemocy,

- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji jej stosowania oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno-educacyjnych,

- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.11.2011r.

Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Zespół interdyscyplinarny i grupy robocze

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych jej wystąpieniem,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

CELE PROGRAMU

Cel główny:

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

Cel ten oparty jest na realizacji zadań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy oraz pracy z osobami stosującymi przemoc nad zmianą ich zachowań i postaw.

Cele szczegółowe:

- 1) Systematyczne diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie,

- 2) Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie,
- 3) Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy,
- 4) Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Harmonogram działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gniewie na lata 2016-2020.

Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Gniew

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zbieranie i uaktualnianie informacji na temat rozmiarów i form przemocy	- Sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja (statystyki policyjne, sądowe, prokuratury, M-GOPS, GKRPA, szkół z terenu gminy Gniew, służby zdrowia	- M-GOPS w Gniewie, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji, - GKRPA w Gniewie, - Szkoły z terenu gminy Gniew, - Sąd Rejonowy w Tczewie, - Prokuratura Rejonowa w Tczewie, - ZOZ Medical Gniew - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016-2020
		-Monitorowanie problematyki przemocy w rodzinie i udzielanej pomocy	- Zespół Interdyscyplinarny, - M-GOPS w Gniewie, - Komisariat Policji w Gniewie	2016-2020

Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, w prasie lokalnej na temat zjawiska przemocy i możliwości jej przeciwdziałania - Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) o przemocy w rodzinie i możliwościach uzyskania pomocy - Przygotowywanie materiałów informacyjnych dla osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc zawierających informacji o możliwej do uzyskania pomocy - Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki - Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży m.in. zawody sportowe, pikniki, festyny rodzinne - Współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> - M-GOPS w Gniewie, - Komisariat Policji w Gniewie, - Placówki oświatowe, - Służba zdrowia, - Zespół Interdyscyplinarny, - Kuratorzy sądowi. 	2016 - 2020

Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu powiatu tczewskiego oraz województwa pomorskiego zapewniającymi schronienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie - udzielanie świadczeń pieniężnych 	<ul style="list-style-type: none"> - M-GOPS w Gniewie 	2016 - 2020
2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja procedury Niebieskiej Karty - Prowadzenie pracy socjalnej - Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego – psychologicznego, prawnego, pedagogicznego - Realizacja programów pomocy terapeutycznej dla osób doznających przemocy w rodzinie - Organizowanie grup wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie (w miarę potrzeb) - Edukowanie osób doznających przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw 	<ul style="list-style-type: none"> - M-GOPS w Gniewie, - Zespół Interdyscyplinarny, - Placówki oświatowe, - Służba zdrowia, - Komisariat Policji w Gniewie, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie. 	2016 - 2020
3.	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy, - Organizowanie grup wsparcia dla osób stosujących przemoc w rodzinie (w miarę potrzeb) - Realizacja procedury Niebieskiej Karty 	<ul style="list-style-type: none"> - M-GOPS w Gniewie, - Zespół Interdyscyplinarny, - Prokuratura Rejonowa, - Sąd Rejonowy, - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie. 	2016 - 2020
4.	Działania edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne - Psychoedukacja – uświadamianie sprawcy przemocy o własnej odpowiedzialności za stosowane czyny i zachowania. 	<ul style="list-style-type: none"> - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie. 	

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Podnoszenie kwalifikacji grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty, (szkolenia wspólne i resortowe) - organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu 	<ul style="list-style-type: none"> -M-GOPS w Gniewie, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji w Gniewie, - Placówki oświatowe, - Służba zdrowia, - GKRPA w Gniewie, - Sąd Rejonowy, - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, - Prokuratura Rejonowa. 	2016-2020

Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku - Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie - Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym - Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie - Monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą - Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie - Zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty” - Występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - Udział w działaniach edukacyjno - informacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny, - M-GOPS w Gniewie, - Komisariat Policji w Gniewie, - GKRPA w Gniewie, -Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	Działania ciągłe 2016 - 2020

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- 1) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
- 2) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
- 3) Osoby stosujące przemoc w rodzinie.
- 4) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Zmniejszenie poczucia bezradności osób doznających przemocy.
- 2) Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
- 3) Zwiększenie skuteczności działań instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- 4) Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- 5) Zwiększenie skuteczności udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
- 6) Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.

MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie gminy Gniew w latach 2016 – 2020. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

MONITOROWANIE PROGRAMU

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie kroków korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań w rozwijaniu programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie na podstawie informacji uzyskanych od jego realizatorów. Ocenę realizacji poszczególnych działań w ramach programu w roku kalendarzowym dokonywać będzie Rada Miejska w Gniewie po przedłożeniu stosownego rocznego sprawozdania przez Kierownika M-GOPS w Gniewie. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba osób doznających przemocy w rodzinie,
2. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie,
3. Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”,
4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
5. Liczba interwencji związanych z przemocą,
6. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
7. Ilość uczestników grup wsparcia,
8. Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,
9. Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
10. Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy w rodzinie.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta i Gminy Gniew na lata 2016 – 2020” są:

1. Środki własne gminy:
  - a) będące w budżecie Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - b) pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Dotacje oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta i Gminy Gniew na lata 2016 - 2020” wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2015r., poz.1390).

Podstawą do podjęcia działań związanych z tworzeniem nowego Programu jest zakończenie z końcem bieżącego roku okresu obowiązywania „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2015”.

„Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta i Gminy Gniew na lata 2016 - 2020” zakłada prowadzenie działań profilaktycznych i ochronnych oraz doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Gniew. Głównym jego zadaniem jest wzmocnienie oraz usystematyzowanie zadań realizowanych przez różne podmioty w tym zakresie, a także udzielanie szeroko rozumianego wsparcia osobom doświadczającym przemocy.

Zadania „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie” winny być finansowane z budżetu jednostek realizujących program, zgodnie ustalonymi harmonogramami działań. Zadania ujęte w programie mogą być również finansowane z funduszy strukturalnych i programów wspólnotowych Unii Europejskiej, grantów i dotacji konkursowych i wszelkich innych źródeł finansowania.